

SÁRISÁPI HÍRMONDÓ

ŠARIŠÁPSKE
SPRÁVY

15. ÉVFOLYAM 2. SZÁM

2011. AUGUSZTUS

Tisztelettel meghívjuk Önt és kedves családját a
2011. augusztus 20-án és 21-én a Szent István-nap és az Új kenyér ünnepe
keretében megrendezésre kerülő programjainkra.

2011. augusztus 20. (szombat)

- 9⁰⁰ Ünnepi szentmise
10³⁰ Focimeccsek gyermekek és szülők részvételével az iskolában
14⁰⁰ Zenés, lovaskocsis, népviseletes felvonulás a község területén a Sárosi Bányász Fúvószenekar közreműködésével
15³⁰ ABAKUSZ BÁBSZÍNHÁZ ELŐADÁSA A FŐ TÉREN
17⁰⁰ KIÁLLÍTÁSOK MEGNYITÓJA A MŰVELŐDÉSI HÁZBAN
- Annavölgy és Sárosi Kertbarátainak és Borbarátnőinek Egyesülete virág- és terménykiállításának megnyitója, valamint a „kert és udvar szépségverseny” eredményhirdetése,
- Somogyi Endre festőművész „Töredékek” című kiállításának megnyitója
- Falvédő-kiállítás megnyitója
A kiállításokat megnyitja: Popovics György a Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés Elnöke
17⁵⁰ Sárosi Kristály Mazsorett Csoport bemutatója a Sárosi Bányász Fúvószenekar kíséretében
18⁰⁰ **SZENT ISTVÁN ÉS AZ ÚJ KENYÉR ÜNNEPE**
19³⁰ Latino-FitDance csoport zumba bemutatója
20⁰⁰ **SHODEINDE DORKA – FELLÉPÉSE**
21⁰⁰ **UTCABÁL - ZENE: A BAJNAI LET-SHOW BAND**
23⁰⁰ **TŰZIJÁTÉK**

2011. augusztus 21. (vasárnap)

- 10⁰⁰ Sportdélelőtt a tekepályán
11³⁰ Szentmise
15⁰⁰ Óvoda udvarán Dudó Bohóc műsora, ugrálóvár, játékos szumóbirkózás, kézműves foglalkozások, arcfestés, hennázás, fodrázskodás, zumbabemutató gyerekekkel gyerekeknek
Faluházban lángosütés, borkóstolás
15⁰⁰ Falunapi bográcsparti megnyitója a Művelődési Ház udvarán
16³⁰ Isis lányok – hastánc csoport bemutatója a bográcsparti helyszínén
17⁰⁰ Labdarúgó-mérkőzés a Dolinában
18⁰⁰ Kerek kamara néptáncműsora a Fő téren
18³⁰ Isis lányok junior hastánc csoport bemutatója a Fő téren
18³⁰ Falunapi bográcsparti eredményhirdetése a Művelődési Ház udvarán
SÖRPARTY A FŐ TÉREN
zenél: Borbély György és Farkas Gábor

Szeretettel várjuk a rendezvényekre!

Tisztelt Sárísápiak!

Szent István megkoronázása óta egy hosszú évezred és több mint egy évtized telt el. Háborúk, belső küzdelmek, és békés átmenetek sora jellemzi ezt az időszakot, hosszú- és rövidtávon egyaránt.

Szent István uralkodása korántsem volt az egység, a béke és a nyugalom aranykora. Ebbe az aranykorba utódai vezethették volna el az országot, ám ez közülük csak nagyon keveseknek és történelmi távlatból tekintve nagyon rövid időre sikerült. Első királyunk például kell hogy szolgáljon számunkra szigorúságával is. Szükség volt az elrettentő törvényekre és a határozott intézkedésekre, hogy a keresztény tanítás útmutatása által egy egységes, stabil nemzetet hozzon létre. Szent Istvánnak nem volt könnyű dolga, meg kellett küzdenie azért,

hogy az új rend évszázadokra megszilárdulhasson. Rá kellett hogy vezesse az embereket arra: a magyarság nagy feladata nem a háborúskodás, hanem a béke, a gazdasági egyensúly és a belső rend biztosítása, megteremtése.

István királyra nem azért emlékezünk elsősorban, mert a dicső múlt része, hanem azért, mert ő teremtette meg a jövő lehetőségét. Akkor maradtunk hűek szelleméhez, ha intelmeit le tudjuk fordítani a mai kor nyelvére, és saját korunkra tudjuk őket értelmezni.

Egy új korszakot nem a háborúk, nem a politika, még csak nem is a gazdaság és a pénz indít el, hanem az emberek lelkiületének és gondolkodásának megváltozása.

Jöjjön létre közös bizalom, legyen jövőbe vetett remény és az ebből fakadó erő. Egyre több ember járjon fel emelt fejjel, egyenes gerinccel, szapo-

rodjanak a derűs családok, egyre több ember találjon munkát, és egyre többen érezzék úgy, hogy munkájuknak haszna, értelme és gyümölcse van. Fejlődjön és szaporodjon országunk mind gazdagságban, mind lélekszámában. Szeretnénk, hogy ez történjen ma is.

István király annak idején megalkotta azokat a kereteket, amelyek lehetővé tették az igazi értékeknek a megőrzését.

Őrizzük meg ezeket az értékeket, és fogadjuk meg Szent István király tanítását, intelmeit, és az ő hite segítsen bennünket abban, hogy a mostani világban is érdemes az igazságot, a jóért küzdeni, hisz csak ez lehet a nemzet felemelkedésének jövőbeni útja.

Szép, békés, derűs ünnepet kívánok mindenkinek!

Kollár Károly, polgármester

Az önkormányzat 2011 évi beruházásai

- Az orvosi rendelők felújítására nyert pályázatunk a KDOP keretén belül került támogatásra 25 972 ezer forint összegben, önrész 2 929 e. Ft, áprilisban befejeződött a beruházás,
- 2010-ben több vis maior pályázatot is nyújtottunk be a nagy esőzések miatt megcsúszott partfalak védelmében, melyből a Pincesor 11. szám alatti és az Ady Endre utca 5-7. szám alatti támfalak elkészültek és megtörtént az átadás. Az első beruházás 7 593 e. Ft, önrész 2 534 e. Ft, a másik pedig 22 500 e. Ft, önrész: 6 747 e. Ft,
- Ezen kívül még két támfal építésére kerül sor ebben az esztendőben, a Pincesor utca 26. szám alatt 5 198 e. Ft, önrész: 1 559 e. Ft összegben, valamint a szent Borbála köz 2. szám alatt 1 990 e. Ft, önrész 597 e. Ft összegben.
- A faluközpont energetikai felújítására, és az iskola „B” épületének hőszigetelésére nyújtottunk be pályázatot 45 642 e. Ft értékben, és ehhez 34 332 e. Ft pályázati támogatást nyertünk el a kivitelezés még ebben az évben megtörténik.
- Az iskola „B” épülete földszinti termeinek mennyezet, valamint a világítás korszerűsítésére nyertünk támogatást 5 160 e. Ft értékben, melyhez 1 290 e. Ft önrészt biztosítottunk. A beruházás a tanítás megkezdéséig megvalósul.

Az elmúlt egy év során sikerült önerőből is jelentősebb beruházásokat, felújításokat megvalósítanunk, melyek a következők voltak:

- iskola „C” épület: fűtőkorszerűsítés 1 872 e. Ft,
- iskola „C” épület: nyílászárók csere 3 134 e. Ft,
- iskola „A” épület: fűtőkorszerűsítés 1 396 e. Ft,
- iskola beépített szekrény készítése 106 e. Ft,
- óvoda melletti parkoló megvásárlása 2 000 e. Ft,

- ravatalozó-előtető anyagköltsége 1 237 e. Ft,
- mélyúti járda felújítása 325 e. Ft,
- árok lefedéshez betoncsövek vásárlása 254 e. Ft,
- községi üdvözlőtábla újraállítása 396 e. Ft,
- Művelődési Ház udvara térkőburkolás 3 123 e. Ft,
- Start Kft. és az orvosi rendelők lapostető-szigetelése 6 078 e. Ft.

Sajnos az iskola előtti gyalogátkelőhelyre benyújtott pályázatunkat a bíráló bizottság elutasította, de a következő alkalommal újra benyújtjuk a pályázatot.

Az önkormányzat beruházási tervei:

- Malom utca teljes és a Hunyadi utca Handlova parkig tartó szakaszának útfelújítása, a pálinkafőző előtt egy új buszmegálló és buszforduló telepítésével, valamint a Hunyadi utcai árok lefedésével egy biciklisáv létrehozása. A tervezett beruházás értéke 120 millió forint, melyhez 90 %-os pályázati támogatást lehet elérni.
- Művelődési Ház energetikai racionalizálása, mely állna egy geotermikus fűtésrendszer kialakításából, teljes mértékben kicserélve a ház gépészeti berendezéseit, valamint a tetőre telepített napelemes villamos energiai rendszer által a teljes villamosenergia felhasználás kiváltása. A ház összes nyílászáróinak kicserélése, és teljes körű hőszigetelés. A tervezett beruházás értéke kb. 120-130 millió Ft, melyhez 85 % támogatást szeretnénk elérni pályázat útján.
- az óvoda mellett parkoló térkő burkolattal való ellátása, melyhez szintén pályázati támogatást keresünk.

*Kollár Károly
polgármester*

Elköszönés és megköszönés

Polgármester úr azzal a kéréssel fordult hozzám, hogy írjak még egy cikket a Sárisápi Hírmondóba, mint *egy számadást, elköszönést az elmúlt négy év után.*

Sokat gondolkodtam, hogy mi minden történt az elmúlt négy év során, s arra a következtetésre jutottam, hogy, az itt töltött idő *megköszönésére fogom fordítani a lehetőséget.* Igaz az elköszönésben benne van az elszakadás és a távolság, ami valóság lesz augusztustól, de hívő ember vagyok és bízom a Gondviselő Istenben, s vallom Pál apostol szavát: „Az Isten keresőknek minden a javukra válik.”, ezért inkább három dolgot szeretnék megköszönni egy kicsit kifejtve azokat. Tudom, hogy sok mindent kellene felsorolni, mert sok embert ismeretem meg és sok élményben részesültem, de szerintem az a leglényegesebb, hogy mi milyenné formálódunk, s mit tudunk meglátni, megtanulni a másik szépségéből, s azt magunkba fogadva jobb emberré válni. Mikor idekerültem az első szentmisén egy verset olvastam fel, amit komolyan is gondolok az életem folyamán. E vers Reményik Sándor: Istenarc. A költő kifejti, hogy csak más emberek segítségével lehetünk jobbak s más emberek segítségével találhatjuk meg az Istent magunkban.

Az első köszönő szó vallásos tartalommal bír, s így hangzik, **köszönöm, hogy temethettem!** Tudom, hogy furcsának tűnik e köszönet, de ez teljesen és maradéktalanul igaz. Nagy hála van bennem azért, mert temetésekre kértek fel a testvérek, s fontosnak ítélték, hogy a katolikus pappal együtt legyenek ott a sír szélén s Istenre tekintve reméljék az örökéletet. Az egyház mindig is fontosnak tartotta, hogy ne hallgassuk el soha a feltámadás hitét, hogy Jézus Krisztus feltámadott a halálból. Ez a hit pedig a temetésekkor lesz személyes, mikor valaki e hitet meg kell, hogy élje a testileg halott, szeretett emberének sírjánál. A temetéseknél volt módom arra, hogy igazán megismerjem az embereket, hogy ki-ki mit gondol az elhunyról, hogy emlékek és élmények kerüljenek elé, amik által nem csak a családot, a barátokat, a falut, hanem a történelmüket és a kincseiket is megismerhettem. A temetéseknél válik az ember igazán érzékennyé a szeretetre és képessé arra, hogy az életet értékelje. Ekkor van lehetőségünk magunkba nézni, mit gondolunk értéknek és fontosnak, hogy mi magunk is el fogunk távozni a földi életből, de hová megyünk utána? Az én válaszom erre a kérdésre: Isten országába, s e meggyőződésem itt ebben a négy évben csak megerősítést kapott. **Köszönöm!**

A másik szó, ami a köszönetet hordozza, **az a föld megismerése.** Köszönöm, hogy megmutatták nekem a föld szeretetét! Nemcsak jobban tudom értékelni a

természet szépségét, a virágok csodáját, a termőföldek erejét és fontosságát létünk szempontjából, hanem a hazámat, Magyarországot is jobban megszerettem. Engem úgy neveltek, hogy fontos legyen a történelmi múltam, a hazám szeretete, de úgy érzem most, hogy sokkal mélyebb lett ez a szeretet az elmúlt négy év alatt. Mikor idekerültem, még csak csodálkoztam, hogy milyen szép helyeket kaptam a Főpásztortomtól. Csodálatos élmény volt látni a felkelő napot, vagy a zölden tündöklő hegyoldalakat, vagy tavasszal a pipacsok piros vidámságát, s akármilyen gond, vagy baj volt, jó volt kiülni a kertbe, s nézni a zöld fűvet és hallgatni a madarak énekét, s akkor arra gondoltam, hogy e föld, e haza mi mindent látott már meg. Ha én eltűnök a földi életből, ez a föld megmarad, s ettől az érzéstől gondjaim, bajaim átértékelődtek. Aztán, ahogy telt az idő s kezdtem járkálni egyik faluból a másikba, észrevettem a kapálgató asszonyokat a kertben, vagy a földeken dolgozó gépeket, s megdöbbenem, hogy e föld akkor az enyém, ha meg is dolgozok érte, ha művelem, vagy tovább adom az értékeit. Hát, őszintén szólva, e felismerés után sokkal könnyebben vágtam a fűvet a plébánia udvarán, vagy lapátoltam a havat a járdáról. Megtanultam itt Önöktől, hogy milyen is a Hazám igazán! Más szemmel nézem a történelmi eseményeket, mert azok mögött földet művelő és szerető embereket látok már, akik építeni akarnak. Megtanultam azt, hogy amit ránk bízunk: ember, föld, érték, azt nemcsak csodálni lehet, hanem gondozni is kell. **Köszönöm!**

A harmadik szó nem más, mint az, **köszönöm, hogy elolvasta Ön ezt a cikket.** Tudom, hogy sokukat nem ismerem, s talán nem is találkoztunk, de azzal, hogy Ön elolvasta ezt az írást, azt jelenti, hogy kíváncsi volt egy emberre, aki négy évvel ezelőtt a Főpásztortól megkapta az első plébánosi, igaz egyszerre négy plébánosi kinevezését, hogy Krisztust hirdesse és szolgáljon egy, illetve négy egyházközséget. S én azért köszönöm meg, hogy elolvasta e cikket, mert Krisztust próbáltam hirdetni, s az Ő mércéje szerint alakítani emberségemet. S ha Ön kíváncsi volt az elköszönésemre, illetve köszönő szavaimra, akkor azt gondolom, hogy **Krisztusra volt kíváncsi. S ezt köszönöm szépen!**

Kívánom a Jóisten áldást Önre és szereteteire!

Dicsértessék a Jézus Krisztus!

*Zsiga Péter
plébános*

Miért is? Miért ne?

Kedves Olvasók!

Régi-új ismerősként köszöntelek benneteket. Az új helyzet nemcsak nektek, de nekem is szokatlan. Az 'oldallagos ellátás' megszokott dolog, de a 30 km már nem annyira. Nagyon összetett, hogy miért pont így oldották meg - vélhetően átmenetileg - a plébánia ellátását, de azt szeretném, ha hozzám hasonlóan nem a 'miértek'et fogalmaznátok meg, hanem a lehetőséget látnátok a kialakult helyzetben.

Sokan gondolják, hogy szimbolikus jelentősége van, ha egy településen van működő óvoda, iskola, helyben lakó orvos, posta. Ebbe a sorba tartozik, ha egy, vagy több felekezet lelkésze is helyben lakik. Ha pedig ezek valamelyike elkerül, akkor azt sokan a gyengülés jelének tartják. Pedig nem egészen így van.

Az a tény, hogy a Főpásztor látogatása után - ha azt nagyobb részt képviselői útján is tette - alkalmasnak ítélte, hogy a plébánia szolgálatára épp az egyházmegye széléről (a következő falu Süttő után már a Győri egyházmegyéhez tartozik) kérjen egy lekipásztort, akkor az annak a jele, hogy elég erősnek érzi az itt élő közösséget az ezzel járó feladatra. Kicsit hasonló, mint amikor egy gyermeket már elmernek engedni egy hosszabb táborba, vagy éppen kollégiumba adják. Nem mindenki alkalmas rá...

A dolog másik része, hogy a plébánia faluközösséggel való kapcsolatát is jónak ítélte Főpásztorunk. A templomfelújítással kapcsolatos szép összefogás híre nem maradt meg a falu határain belül, sem pedig az, hogy mennyire természetes a plébánia-közösség jelenléte a község jeles alkalmain. A már kialakult jó kapcsolat biztosítéka annak, hogy a lekipásztor állandó jelenléte nélkül is képesek vagytok összefogva a közösség érdekében szépet, nemeset tenni.

Ezekből természetesen nem az következik, hogy akkor minden erős plébániáról, ahol jól mennek a dolgok, elhelyezik a lekipásztort, hanem az, hogy nehéz helyzetekben, miként egy családban a nagyobb gyerekekre több feladatot bízunk, az erősebbekre jobban számítanak.

De hol van itt a lehetőség? A fentiekből következik. A mindennapi apróságokon felülemelkedve, egymással a kapcsolatot jobban tartva tenni a mindennapi dolgokat. Ha így tesztek, s nekem valóban csak a lekipásztori feladatok jutnak, akkor szinte észre sem veszitek a változást...

Mint tudjátok, a megelőző három évet egy nagy, lakótelepi plébánián töltöttem el. Különlegessége

abban is állt, hogy szinte minden területen volt segítségem. A szokásos sekrestyésen és kántoron kívül 5 hitoktató, adminisztrátor, 5 áldoztató - akik a betegeteket is látogatták -, szerkesztőgárda a plébániai újsághoz, ifjúsági vezető, cserkészvezető, és sorolhatnám. De a világi intézményekkel - többek között három általános iskola, egy gimnázium, öt óvoda, családsegítő, idősek otthona, kultúrház volt a területünkön - is nagyszerűen tudtunk együtt dolgozni. Természetesen figyelembe veszem, hogy mások a számok vidéken, de vegyük figyelembe azt is, hogy mindez Budapest egy nem éppen elit környékén, a Havanna lakótelepen volt, illetve van így. Faluhelyen erősebb a közösségi szellem. Négy esztendővel ezelőtti tapasztalataim, és Péter atya beszámolója alapján nem aggódom. Csak arra kell vigyáznunk, hogy az elején emlegetett 'Miért?' kérdése ne hogy elvegye a lendületet.

A másik lehetőség pedig, hogy reményeim szerint szorosabb kapcsolatot alakíthatunk ki a Süttőn és Lábatlanon élőkkel is, egymást gazdagítva.

Az biztos, hogy a miserendet át kell gondolni, s hasonlóképp a hitoktatást is. A pontos változásokról nemcsak a hirdetésekben, hanem a világhálós naptáron keresztül is tájékozódhatunk. Ugyancsak ezt a célt szolgálja a napló, ahol kicsit szubjektíven kommentálom a történéseket. Aki pedig feliratkozik a hírlevélre, az villámlevélben is megkapja az aktuális hirdetéseket.

A fentiek címét és az elérhetőségeimet a kicsit hosszúra nyúlt cikk végén olvashatjuk. Várva a találkozást - mely a cikk megjelenésekor már meg is történhet - szép, vidám, tartalmas nyarat, a diákoknak pedig örömteli készülődést a szeptemberi iskolakezdéshez.

Tisztelettel:

*Tóth Bertalan,
Süttő, Piszke, Lábatlan,
s mostantól Sárísáp plébánosa*

Távbeszélő/távmásolat: +36-33/474-389,

Villámlevél: szentlipot@gmail.com

Plébániáink Naplója:

<http://szentlipot.blogspot.com>

Plébániáink naptára:

<http://www.google.com/calendar/embed?src=szentlipot%40gmail.com&ctz=Europe/Budapest>

A Kis-Fátrában táboroztunk

A hagyományokhoz híven idén is a tanévzáró után táborozni indultunk. Szálláshelyünk, amellyel mind a 45-en nagyon elégedettek voltunk a Kis-Fátrában (Malá Fatra) csendes, jó levegőjű fenyőerdővel körülvett helyen volt. Minden napunkat jó programokkal tettük tartalmassá. Jártunk a Garamszentbenedeki kolostornál, (Hronský Beňadik) Besztercebányán, (Banská Bystrica) az Úr-völgyben (Špania dolina) ahol a rézbányászok életébe láttunk bele. Sétáltunk Árva várának (Hrad Orava) magasba törő falai között, a Zubereci skanzenban, Ó-Beszterce (Stará Bystrica) csodálatosan felújított főterén és gyönyörködhattunk a Garamszegi (Hronsek) fatemplom építészeti remekében. Zsolnán (Žilina) a világjáró drótosok életét és munkáit bemutató kiállítást látogattuk meg. Természetesen a túrázás sem maradt ki. Lanovkával, majd gyalogosan a Chleb csúcsára jutottunk. Hideg, esős idő volt, de ennek ellenére elszántan gyalogoltunk. A menedékházban forró tea és finom gőzgombóc volt a jutalmunk kitartásunkért. Ezután eddigi túrázásaink legizgalmasabb percei következtek, amivel évek óta tréfálkoztunk, hogy mi lenne ha.... valósággá vált, megtörtént! A szemközti hegygerincen medvét láttunk. Éppen az látta meg először, aki őszintén elismerte már a korábbi túrák során, hogy ő nagyon fél a medvétől. Luca szerencsére megörökítette, mert akik elől haladtak és nem látták, lehet, hogy el sem hitték volna, hogy mit láttunk.

A Szulyói (Súľovské skaly) sziklákhoz tett túránk is nagyon szép volt. Égbe meredező sziklaszirtek, kilátók, várromok tarkították utunkat. Bajmóc (Bojnice) csodaszép állatkertjével, a sok állatkölyökkel varázsolt el minket. Esténként vidám közösségi játékokkal múltattuk az időt, énekeltünk, éjszakai bátorságpróbát álltunk ki, tábortüzet raktunk, és persze táncoltunk is. Utolsó este játékos vetélke-

dőn adtunk számot az újonnan szerzett ismeretekből. Nagyon jól éreztük magunkat ezalatt az egy hét alatt!

Köszönet a támogatóinknak: Határon Túli Szlovákok Hivatala, Országos Szlovák Önkormányzat, Komárom-Esztergom Megyei Szlovák Önkormányzat, Sárísáp Község Önkormányzata, Sárísáp Szlovák Kisebbségi Önkormányzat, „A sárísápi gyermekek jövőjéért” Alapítvány.

Táborozók és a kísérő pedagógusok

A Gondozási Központ hírei

Nyárköszöntő szalonnasütéssel kezdődött ez az évszak. A szalonna mellé bor is került. A borban nóta volt, remek volt a hangulat. Június 4-én részt vettünk a községi juniális és gyermeknapon megrendezett kalandtúrán. Piros ruhában, énekelve érkeztünk a célba. Jó étvággal fogyasztottuk el a finom gulást.

Június közepén Tokodaltárón munkaértekezleten vettünk részt. Az Idősek Klubjában vendégül látták a Dorog és Térsége Szociális Alapellátó Szolgálat Telephelyeinek dolgozóit. A község polgármestere köszöntötte a résztvevőket.

Telefonon megkeresett bennünket Lochner Józsefné aki korábban ellátottunk volt, jelenleg a táti Idősek Otthonának lakója. Készült egy film, mely bemutatja az otthon életét. Irénke néni

aktívan részt vett a film készítésében. Elhozta ezt a felvételt a Gondozási Központba, és együtt néztük meg. Tagjaink nagy szeretettel fogadták Irénke néni, mint régi ismerőst. Lochner néni szívesen mesélt új otthonáról. Kötetlen beszélgetés keretében örömmel válaszolt a felmerülő kérdésekre. A délelőtti körünkben töltötte. Napokkal később is még a film hatása alatt voltunk. Beszédtéma volt, hogy klubtagjaink hogyan képzelik a gondoskodást életük alkonyán.

Váratlanul lepett meg bennünket az esztergomi Balassa Múzeum munkatársa dr. Kövecses Varga Etelka. Gróf Sándor Móriccal és annak birtokaival kapcsolatban gyűjtött anyagot. Beszélgetés közben más témák is előtérbe kerültek, pl. mikor kezdődött a környéken a szénbányászat, kinek a nevéhez fűző-

dik, nagyon régi, sárisápi hagyományok és szokások. Időseinktől sok információhoz jutott. A hallottakat szóról-szóra feljegyezte.

A mozgalmas mindennapok mellett a gondozási központ nyári felújítási és takarítási munkái is befejeződtek. Az idősek pihenőszobáját újítottuk fel. Diszperzites falfestés történt, az elhasználódott műpadlót laminált parkettára cseréltük. Új függönnyel, faliszőnyeggel és kisbútorral tettük hangulatosabbá a pihenőhelyiséget.

Ha írásunkkal sikerült kedvet ébreszteni, szívesen várjuk az érdeklődőket és az új klubtagokat. Látogassanak el intézményünkbe, mindenkit szeretettel fogadunk!

*Szociális Alapellátó Szolgálat
Sárisápi Telephelyének dolgozói*

Nagycsoportosok bemutatkozása

Szeptemberben nagycsoportosok leszünk

Úgy elszaladt ez a néhány év, nemrég még sírva az édesanyák nyakát szorongatva érkeztek meg a kisgyermek az óvodába, ahol Csilla óvó néni, Bea óvó néni és Mariann néni nagy szeretettel várta már őket. Hamar megszerették egymást, és elmondhatjuk, hogy zökkenőmentes volt a „beszoktatás”.

Próbáltuk kihasználni a falu adta lehetőségeket, családi meghívásokat. Voltunk lovaskocsikázni, háziállatokat nézni, kukoricát törni, madáretetőt is barkácsoltunk az édesapák, nagypapák segítségével. Programnapjainkat igyekszünk mindig szívesebbé, változatosabbá tenni, hogy a gyermekek élményekkel teli menjenek haza az óvodából. Mivel sokan voltunk, és lehetőség adódott rá, a középső csoportot már két csoportra osztva kezdtük meg. Csilla óvó néni Erzsi néniel várta a gyermekeket, Bea óvó néni pedig Mariann néniel fogadta az érkező óvodásokat.

Nehéz volt a különválás, de a kisebb létszám rengeteg jó lehetőséget tartogatott a különböző tevékenységi formáknál. Amikor csak lehetőség adódott közös programokat szerveztünk együtt a két csoportnak.

Legfontosabb tevékenységünk a

játék, a játékba integrált tanulás, amely során minél több ismeretet nyújtunk a gyermekeknek.

Programunk sok játékot ajánl, amelyek kiválóan alkalmasak a fejlesztésre. Megpróbáltunk minden gyermeket a saját képességeinek figyelembevételével fejleszteni. Minden szülőnek lehetősége volt a „Beszélgető percek” részt venni, ahol a gyermekek egyéni fejlettségéről kaphatott tájékoztatást. Sok szülő érdeklődött gyermekéről. Óvodai programjaink mellett aktívan részt vettünk a falusi rendezvényeken is. (Idősek Klubja rendezvényei, falukarácsony, március 15-ei ünnepség, falunap)

A sárisápi és tataházi rajzpályázatokra is szép munkák születtek, nagy örömünkre díjakban is részesültek a gyermekek.

Jó pihenést és tartalmas élményekkel teli nyarat kívánunk:

Friedrichné Kurinyecz Csilla, Baranyi Beáta

Nyári munkák az iskolában

A felújítási munkálatok, nagyobb javítások és beruházások megvalósítására a nyári szünetben van lehetőség.

Az idén a „B” épület látványos átalakuláson megy keresztül. Az Önkormányzati Minisztérium pályázatán elnyert 6 450 e. Ft összegből az alsó szint megújul:

- 2 tanterembe (német és matematika) új műgyanta padló kerül
- a folyosón a régi burkolólapot is lecseréljük
- az egész szint álmennyezetet kap, korszerű világítással
- a beltéri nyílászárókat kicseréljük a tantermekben.

A felújított helyiségekben természetesen az említett munkálatok befejezése után lecseréljük a falvédő burkolatot és kimeszeljük a termeket.

Az északkeleti homlokzaton új bejárati lépcsőn lehet majd az épületbe jutni, a lépcső mellett rámpa könnyíti a közlekedést. Ezzel ebben az épületben megvalósul részle-

sen – az alsó szinten – az akadálymentesítés.

Ezen kívül 22 db új szekrényt és fiókos konténert vásárolunk az osztálytermek bútorzatának modernizálására. Az így felújított épület szeptember elsején fogadja a felsős tanulókat.

Az „A” és „C” épületben javító és egészségügyi meszelésre kerül sor, valamint a falvédők és élvédők javítására, cseréjére.

Szeptemberben kezdődik a KEOP pályázaton elnyert pénzből a „B” épület külső hőszigetelése. Sajnos ez tőlünk független okból már a tanítási időszakba csúszik.

További terveinkben szerepel az iskola kerítésének rendbehozatala, új sportudvar létesítése, illetve udvari térfigyelőkamerák felszerelése. Ez utóbbira sajnos szükség van az ismétlődő esti/éjszakai/hétfégi rongálások miatt.

*Csicsmann János
tagintézmény-vezető*

Hittantábor a plébánián

Ez év július 18-22. között került sor az immáron hagyománnyá vált hittantábor megrendezésére. Zsiga Péter plébános, Szabóné Kurucz Aranka és Gáliczné Kun Éva szervezők gazdag és sokszínű programot terveztek az általános és középiskolás korosztály számára egyaránt.

Az idei év témája a CSALÁD volt, kapcsolódva a Szentatya szándékához (2011 a Családok éve).

Hétfőn, miután a csapatok kialakultak, a délelőtti folyamán egy kis játék volt, majd Péter atya beszélgetett a gyerekekkel. Délután Fritz István diákónus beszélgetett és játszott a táborozókkal. Kedden Vitek Károly vezetésével kirándultak a gyerekek az epöli Őrhegyre és vissza. Itt megismerhették Sándor Móric történetét is a túravezetőtől.

Szerdán egy kis kézműveskedésen vettek részt, majd délután csapatjáték következett. Csütörtökön ellátogattak Agostyánra,

ahol egy Árpád-kori falu rekonstrukciója várta az érdeklődőket. A rossz idő ellenére jó hangulat kerekedett már a fogadóban, ahol tüzet is gyújthattak. A Gerecse élővilágát ismerhették meg a diákok a foglalkozások alkalmával, illetve egy bórdíszműves segítségével erszényt, tárcát, karkötőt készíthettek.

Pénteken délután a csapatok előadták a hét során kitalált és begyakorolt kis előadásukat egy-egy híres keresztény család életéből. Ezen a bemutaton a szülők és az érdeklődők is részt vettek.

Ezúton is szeretnénk köszönetet mondani mindazoknak, akik felajánlásaikkal széppé és élménydússá tették a tábor a gyerekek számára! Köszönjük az anyagi támogatást, a sok süteményt, zöldséget, gyümölcsöt, a kalácsot és a finom ebédeket is!

Sz. E.

Kristály Mazsorett Csoport

Idén második alkalommal rendeztük meg Sárísápon a Körzeti Mazsorett és Tánctalálkozót. A környék 10 településéről közel 250 fővel érkeztek csapatok.

Találkozónkat az utcai menettel kezdtük, amely a Szabadság térről indult és a Fő térre érkeztünk. A Sárísápi Bányaász Fúvószenekar színvonalas zenéjére meneteltünk végig a Fő úton. A helyszínt a Sárísáp-Annayölgy Polgárőr Egyesület tagjai biztosították. A Fő téren a mazsorettcsapatok különböző stílusú táncaikat mutatták be a közönségnek. A mazsorettes lányokon kívül fellépett még vendégként a Sárísápi Szlovák Néptánccsoport, a Pilis Kolibri STE sárísápi táncosai, az Isis Lányai Hastáncosok, akik szintén nagy sikert arattak műsoraikkal.

A találkozó megszervezésével szerettük volna megismertetni a mazsorett-tánc szépségét, zenei színességét és hogy Sárísápon mennyi tehetséges táncot, zenét kedvelő fiatal lány és fiú él.

Idén az önkormányzat támogatásának és Nagyné Jolika néni áldozatos munkájának köszönhetően új fellépőruháink készültek, így a kisebbek és a nagyok is egyforma szoknyában és felsőben léphetnek már színpadra.

A nyarat edzésekkel töltjük, hetente 4-5 alkalommal próbálunk az iskola tornacsarnokában. Szeptember 2-án Horvátországba utazunk, ahol egy nemzetközi versenyen mérettetjük meg magunkat, junior korcsoportban (14-16 év). Zágrábban 15 ország több mint 50 csapata versenyez különböző kategóriákban. Reméljük, hogy ha dobogós eredménnyel nem is, de sok-sok tapasztalattal, élménnyel, ismeretsséggel érkezünk majd haza.

Ezúton szeretnénk megköszönni a szülők, az önkormányzat, a polgárőrök, a fúvószenekar, és községünk adakozó lakosainak támogatását.

*Gáliczné Kun Éva
a csoport vezetője*

Tisztelt Sárísápiak!

Kérem engedjék meg, hogy köszöntsem Önöket, a Sárísápi Szent Imre Római Katolikus Egyházközség, újonnan választott képviselőtestületének tagjai nevében.

Ez a testület a mindenkor plébános tanácsadó-testülete.

A képviselőtestület vezetője a plébános, tagjai a plébánia képviselői, akiket részben a tisztségük alapján, részben pedig választás útján jelölnek ki.

Az eddig hivatalban lévő testület mandátuma lejárt. A május elején tartott szavazás eredményeképpen, az új egyházközségi képviselőtestület tagjai: Borsos János, Janovich István, Jurásek János, Gombola Gábor, Gregor Jánosné, Gurin Sándor, Kollárné Mácsi Krisztina, ifj. Szabó Imre, Szőke Erzsébet, Urbanics Ferenc, dr. Vass Rozália, Vitek Károly. Hivatalból a képviselőtestület tagjai: Szőke Sándorné sekrestyés és Szabó Miklósné kántor.

A képviselőtestület tagjai megköszönik a bizalmat, és minden erejükkel azon lesznek, hogy az elődök áldozatos munkáját folytatva, segítsék a mindenkor plébános munkáját.

A képviselőtestület tagjainak feladata sokrétű. A plébánia tulajdonában álló ingatlanok állagmegóvási, felújítási feladatain kívül, a liturgikus események méltó megünneplésének megszervezésében, lebonyolításában is segítik a plébánost.

Bízunk benne, hogy az új képviselőtestület, és minden egyes hívó a visszaérkező Tóth Bertalan plébános mellé áll, és segíti őt az új helyzetben, feladatai ellátásában.

Természetesen a megkezdett templomfelújítási-munkálatokat folytatni kívánjuk. Ezúton is megköszönjük a sárísápi lakosok, hívók és nem hívók áldozatos anyagi hozzájárulását. Reméljük, hogy a jövő év folyamán a templom külső felújítására is sor kerülhet.

*Borsos János
elnök*

Sárísápi horgásztó

Sárísáp határában a babáli lejtők tövében található a sárísápi horgásztó. Évek óta a tulajdonosa Radoszta Péter üzemelteti, tartja rendben, gondozza a környékét. A tó az utóbbi időben gyakran adott otthont különböző rendezvényeknek, falusi juniálisnak, valamint horgászversenyeknek. A legutóbbi 24 órás versenyt augusztus 13-án tartották, amelyen számos horgász vett részt nagy lelkesedéssel.

A tó honlapján: <http://sarisapihorgaszto.5mp.eu> a legnagyobb fogásokat megörökítő fotókat is megtekinthetjük,

emellett számos egyéb fontos és érdekes információt is megtalálhatunk.

Mindenkinek szívből ajánlom, hogy látogasson ki egy szabad délutánon a tóhoz és barangolja be a környékét!

KARITÁSZ LELKINAP SÁRISÁPON

Karitás = szeretetszolgálat

Az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye Szent Erzsébet Karitászpontjának Bajóti régiója 2011. június 4-én Sárísápon tartotta éves lelkinapját. A környező települések 22 karitászcsoportjának több mint 100 tagja jött el lelkieken feltölteni.

A plébánia udvarán álló kemencében sült friss lángossal és finom teával vártuk a karitászcsoportok tagjait, akik örömmel fogadtak a reggelit, megcsodálták a plébánia udvarán – az egyházközségi tagok által – épített kemencét. A bőséges reggeli után – a lelkinap szentségimádással kezdődött a templomban. A Szent István Kórus énekei és gondolatai alapozták meg a lelki ráhangolódást a nap eseményeire. A szentségimádás után – mint a helyi karitás vezetője – köszöntöttem vendégeinket, többek között Ferenczné Molnár Évát, a Bajóti Régió vezetőjét, Tóth Bertalant, valamikor Sárísáp, most Süttő plébánosát, Zsiga Pétert Sárísáp plébánosát, és röviden ismertettem a templom és plébánia történetét.

Ferenczné Molnár Éva régióvezető köszöntője után a lelki útravalót Zsiga Péter plébános adta számunkra, különös tekintettel a Trianoni Gyásnapra. Ezután Rédei atyára emlékeztünk a templom előtti emlékműnél. A jelenlévők közül nagyon sokan személyesen ismerték Öt, és nagyra tartják még ma is az ő papi munkásságát.

Ebéd előtt vendégeink megtekinthették a szlovák faluházat. Örömmel vették, hogy őrizzük és ápoljuk szlovák múltunkat, és nem szakadtunk el gyökereinktől. A Művelődési Házban az ebéd után a résztvevők megtekinthették a Bányász Múzeumot.

A lelkinap befejező szentmiséjét dr. Paskai László bíboros úr mutatta be – Écsy Gábor országos karitászevezető, Molnár Alajos esperes, Tóth Bertalan és Zsiga Péter plébánossal együtt.

A szentmise keretében került sor a „Szent Erzsébet” díj átadására. A díjat a régió azon munkatársa kapja, aki munkásságával, hiteles életével követendő példa az emberek számára. A díjat bíboros úr adta át Tapasztó Istvánné Katinak, aki 1996-ban a helyi karitászcsoport megszervezője, elindítója és első vezetője volt. A szentmisét Burik Gábor orgonajátéka tette ünnepivé, a perselygyűjtés összegét pedig a résztvevők az elhunyt Urbanics Mátyás szüleinek megsegítésére ajánlották fel.

A lelkinap zökkenőmentes lebonyolításában végzett munkájukért hálás köszönettel tartozom a karitászcsoport tagjainak:

- Pfluger Istvánné, Lovasi Ferencné, Csepregy Miklósné, Mátyási Károlyné, Klinger Jánosné, Tapasztó Istvánné, Jurásek Jánosné, Szőke Sándorné - akik hajnalban már dagasztották a lángostészát, szervezték és bonyolították a nap eseményeit.
- a tiszteletbeli tagoknak:
- Biber Sándorné Icnak, aki ügyes kezével több, mint száz rózsát „Szent Erzsébet rózsája”-t készített kicsi szalagból, amit minden jelenlévő megkapott, és nagy örömmel fogadott, büszkén viselt
- Zengőné Horti Stefániának, Farda Imréné Mónikának, és Szatyina Józsefné Erzsinek, akik a vendégek ellátásában segítettek
- Zsiga Péter plébánosnak, aki mélyreható gondolataival

- nagyon szép útravalót adott a további munkánkhoz, aki augusztus 1-jétől már Budapesten teljesít papi szolgálatot
- Urbanics Jánosnak és Gombola Gábornak, akik kora hajnalból sütötték a kemencében a lángosokat
- A Szent István Kórus tagjainak, hogy közreműködésükkel meghitté, felemelővé tették a szentségimádást
- egyházközségünk fiatal családjainak, akik az ebéd felszolgálásában segítettek,
- Sárísáp Község Polgármesteri Hivatalának – Kollár Károly polgármesternek – hogy, helyet adtak számunkra a Művelődési Házban az ebéd idejére
- és mindazoknak, akik a lelkinap sikeres lebonyolításában segítségünkre voltak, adományaikkal támogattak. Aki készletet érez arra, hogy szeretettel szolgálja embertársait, azt szívesen várjuk közösségünkbe, ahol

„Nagy dolgokat tenni nem tudunk,
csak kicsiket nagy szeretettel”

Kalkuttai Boldog Teréz Anya

Gregor Jánosné
karitás vezető

Eurorégiós Borverseny kimagaslóan jó szervezésben

A Felvidéki Szögyén adott otthont májusban a helyi borászok és a község önkormányzatának szervezésében megtartott 7. Ister-Granum Vándor Borversenynek, a régió borlovagrendjének égisze alatt.

Az eseményről – melyen a Sárísápi Kertbarát kör tagjai és Kollár Károly polgármester úr is jelen voltak – Bokor Klára a szögyéni Dobra magazin szerkesztője Simonka Istvánt, a szervezők egyikét kérdezte.

- Miért kapta Szögyén a bormustra szervezésének jogát?
- A régió borászai úgy ítélték meg, hogy községünk „megérett” a rendezésre, de nagy érdeme van Dékány József borlovagnak is, aki sokat lobbizott a rendezés jogáért.
- Milyen programokkal várták az érdeklődőket?
- Az egyik hétfőgőn a borokat bírálta a zsűri az európai új normák szerint. Ebből kifolyólag az aranyérmeken kívül 3 Nagy Aranyat osztottak ki – az egyiket a helyi szövetkezet Dunaj bora kapta. Csak most, a 7. alkalommal vándorolt a serleg Magyarországra, mégpedig Pilisvörösvárra Solymosi Attilához, aki több borból házassított „nagy vörös” Cuvé borával érte el ezt a szép eredményt.

A másik hétfőgőn folyt a kiértékelés. Ezt szakmai bemutatók, szőlészeti és borászati eszközök felvonultatása, szakmai tanácsadás és konzultáció színesítette.

A díjátadás után felkerült a község szalagja a borverseny vándorbotjára, melyet Szász Attila szögyéni polgármester adott át Kollár Károlynak, Sárísáp polgármesterének, ők ugyanis a jövő évi verseny rendezői.

L. V.É.

Labdarúgó híradó!

Tisztelt sárisápi lakosok, támogatóink, szurkolóink! A 2010-2011-es bajnokságot NB-III-as felnőtt csapatunk ki-
esőként a 14. helyen zárta. Ennek kapcsán vettünk részt a
polgármester úrral egy megbeszélésen Tatabányán a SIKÉR
ZRT. központjában. Ezen a megbeszélésen a cég tulajdonosa
Blázsik Ferenc az alábbi ajánlatot tette labdarúgó szakosztá-
lyunk részére. A sárisápi labdarúgást a jövőben csak abban az
esetben támogatja, ha a szakosztály a következő bajnoki évben
a Tatabányai Bányász utánpótlás nevelő egyesületével /TASK/
egyesülve indul az NB-III-as bajnokságban, amennyiben az
MLSZ felkéri a csapatot. A felkérés megtörtént, neveztünk, és
a nevezésünket elfogadták. A feltételek között szerepelt még,
hogy a csapatnak a hazai mérkőzéseit Tatabányán az erőmű
pályán kell lejátszania. Ez azt jelentette volna, hogy Sárísáp
labdarúgó mérkőzések nélkül maradt volna. Ez természetesen
elfogadhatatlan volt számunkra, ezért abban egyeztünk meg
Blázsik Ferencel, hogy a fennmaradó támogatásból indítunk
egy csapatot a Megye III-ban. Szerencsére szép számmal jöttek
a hívó szóra a helyi fiatalok, és nagy lelkesedéssel megkezdtek
a felkészülést Hegyi Csaba irányításával. Ez röviden azt jelen-
ti, hogy két felnőtt csapatot neveztünk, az egyik SÁRISÁP-
TASK néven az NB-III Duna csoportjában fog szerepelni, és

Tatabányán fog játszani, a másik pedig SÁRISÁPI BSE néven
a Megye III-ban, de hazai környezetben fog szerepelni. Egy
nagyon nehéz döntés született meg. A döntés hátterében két
nagyon fontos szempont van. Az egyik, hogy a SIKÉR ZRT.
közel hét éve támogatja Sárísáp labdarúgását, rengeteg szép
sikert hozva ezzel a helyi labdarúgásnak. Nem szabad elfelej-
tenünk milyen hosszú utat tettünk meg a megyei másodosz-
tályból az NB-III-ig. Bajnoki aranyakkal, kupagyőzelemmel
és nagyon sok színvonalas mérkőzéssel a hátunk mögött. Az ő
támogatásuk nélkül ez nem valósulhatott volna meg. Tisztelet
és köszönet ezért Blázsik Ferencnek.

A másik szempont pedig az, hogy a Sikér támogatása nél-
kül szinte lehetetlen lenne a szakosztály működése. Azért az
önzetlen és feltétel nélküli támogatásért, amit az utóbbi évek-
ben kaptunk, most nekünk kell az új helyzethez alkalmaz-
kodnunk. Hisszük, hogy ezzel a döntéssel az egyesületünk és
a Sikér közötti kötelék még erősebbé válik és még sok sikeres
szezonzban lesz együtt részünk. Ebben az új helyzetben kérem
szurkolóinkat, hogy mindkét csapatunkat támogassák.

Hajrá Sárísáp!

Tittmann János
SE elnök

Receptek

Összeállította: Molnár Sándorné, Rozy

Az első recept unokahúgomtól származik, sokszor sü-
töm, kicsit módosítottam rajta, én tojást is teszek bele.

Helga pogácsája

Fél kiló liszt, 1 db margarin, 2 kávéskanál só, 1 pohár
tejföl, fél dl tej 1 kávéskanál cukorral, amiben felfutta-
tunk fél élesztőt, 1 tojás és 1 nagyobb főtt krumpli ösz-
szenyomva, kihűtve.

Közepesen sűrű tésztává gyúrjuk, (ha kell egy kis tejjel
hígíthatjuk) majd vékonyra kinyújtjuk. Ezután össze-
kerjük, mint a bejglit, összehajtuk, ismét kinyújtjuk kb.
fél cm vastagra.

Tojással megkenjük, megszórhatjuk reszelt sajttal,
szezámaggal, lenmaggal stb. Közepesen meleg sütőben
világos pirosra sütjük! Nagyon kiadós, és kapós pogácsa!

Pite alaptészta

Ez elronthatatlan, mindig sikerül!

Hozzávalók: 50 dkg liszt, 25 dkg margarin, 10 dkg
cukor, 1 egész tojás és egynek a sárgája, 1 sütőpor, és
szükség szerint tejföl.

Összegyúrjuk, 2 felé osztjuk, és kinyújtjuk a tepszi mé-
retére.

Töltelékként tehetünk bele túrót, mákot reszelt almá-
val, diót stb.

A másik lappal kinyújtása után betakarjuk, egy villá-
val megszurkáljuk, és meleg sütőben rózsaszínre sütjük!

Pilóta rántott szelet

Az elnevezés barátnőmtől származik, kinek férje piló-
ta volt, és az egyik találkozón ilyen húst kaptak!

A rántani való hússzeleteket kiklopfoljuk, az olajat
előmelegítjük, és a következő tésztába mártva pirosra
sütjük. A tészta tojás, szóda víz (finomabb sörrel) és liszt
keverékéből áll.

A tálalásnál válik különlegessé a hagyományostól,
mert megkenjük a hús tetejét tejföl, reszelt fokhagyma
(én jobban szeretem fokhagyma porral), és pici só ke-
verékével, majd reszelt sajtot szórunk rá. Kiadós, finom
rántott húst kapunk! Jó étvágyat!

Szép hagyomány

Augusztus közepe táján befejeződik az aratás, ekkor kötik az érett kalászból készülő aratókoszorút. Sárísápon Urbanics Flóri bácsi volt az, aki egészen a mai napig gondoskodott arról, hogy minden évben készüljön ilyen koszorú.

Megkértük őt, meséljen róla, hogyan tanulta ki a koszorúkészítés fortélyait:

- Háború előtt 8-9 éves koromban már jártam legeltetni a mezőre. A nagyobb gyerekek fonogattak, mi meg próbáltuk kifizetni őket. Lopva kellett eltanulni tőlük, féltették a szakmát! 6-an voltunk testvérek, mindannyian tudtunk koszorút készíteni, de legügyesebb közülünk Eszti nővérem volt. A legszebb „kosarat” kint a határban lehetett készíteni. Az ember leült egy árnyékos helyre és a hajnalban szedett még nedves búzaszálakból gyönyörű koszorút font.

Miután nyugdíjba mentem, akkor kezdtem újra a koszorúkészítést. Hívtak Esztergomba a kézműves körbe, hogy tanítsam őket, de nem vállaltam. Megtanítottam viszont unokáimat és néhány falubeli gyerkőcöt is, hogy ne vesszen el a tudományom.

Idén volt az első nyár, amikor betegségem miatt nem sikerült koszorút készítenem, pedig megpróbáltam. Remélem azért, hogy ezek közül a gyerekek közül lesz valaki, aki továbbviszi ezt a szép hagyományt!

Lejegyezte: P. Éva

Gyűjtsünk gyógy- és fűszernövényeket!

Régen a növényeket leegyszerűsítve két csoportba sorolták. Azokra, amelyek hasznot hoznak, és azokra, amelyek nem. Később a hasznos növényeket az ember természetbe vont és hosszú nemesítő munka eredményeképpen még hasznosabbá tette őket maga számára. Vannak azonban olyan növények, amelyekre csak nagyon kis mennyiségben volt mindig is szükségünk, így a természetbevonásra nem volt szükség, hiszen mindig elegendő volt belőlük a természetben is. A legtöbb ezek közül a növények közül fűszer- vagy gyógynövény.

A gyógynövények gyűjtéséhez szükség van némi alapismeretre is. Nyilvánvalóan fel kell ismerni a begyűjtendő növényt úgy, hogy azt más fajkkal ne tévesszük össze, de ezen kívül még el kell sajátítanunk néhány ismeretet.

Mikor gyűjtsünk?

A gyógy- és fűszernövényeket mindig akkor célszerű gyűjteni, amikor a legnagyobb a hatóanyag-tartalmuk. Ha a növény virágos részét gyűjtjük, akkor azt teljesen kinyílt állapotban szedjük. Általában a növényeknek a délelőtti órákban legnagyobb a hatóanyag-tartalma, de vigyázzunk arra, hogy a reggeli párából a növény ne legyen nedves, mert a későbbiekben így könnyen rothadásnak indulhat. Figyeljünk arra, hogy a növényi rész ne legyen gombás betegségektől fertőzött és lehetőleg rovarrágástól is mentes legyen.

A növény mely részét gyűjtsük?

A gyógy- és fűszernövények esetében leggyakrabban a leveleket (folium), vagy a virágos szárat (herba) hasznosítjuk. Sok esetben csak a növény virágát (flos) vagy termését (fructus) gyűjtjük.

Hol gyűjtsünk és hol ne tegyük ezt?

A természetet a védett területeken kívül se károsítsuk, lehetőleg olyan növényi részeket gyűjtsünk be, amelyeket fel is fogunk használni. Ne gyűjtsünk védett növényeket!

Ne gyűjtsünk forgalmas utak mellett, személtlerakók környékén és más olyan helyeken, ahol a növények káros elemeket tartalmazhatnak, (pl. ipari, mezőgazdasági területek)

Hogyan tartósítsunk?

A húsos termésekből szörpöket, dzsemet készíthetünk, de a fűszer- és gyógynövényeknél leggyakrabban alkalmazott tartósítási mód a szárítás. A tiszta és ép hajtásokat, leveleket szétterítve meleg, száraz, pormentes helyen egy hét alatt megszáradíthatjuk. A későbbiekben üvegekben vagy más jól záródó, a levegőt és a nedvességet át nem engedő edényekben, zacskókban tárolhatjuk őket.

Kamilla, orvosi székfű (*Matricaria recutita*)

Leggyakrabban gyűjtött része a virágzata.

Felhasználása: Légúti megbetegedésekkor inhalációra, emellett forrázással készült teája nyugtató, görcsoldó, szélhajtó, gyomorerősítő és emésztést serkentő hatású. Külsőleg szemborogatásra, fogínyerősítésre és sebek gyógyulásának felgyorsítására használható.

Csalán (*Urtica dioica*)

Leggyakrabban gyűjtött része a levele.

Felhasználása: Levele kiváló vitamin- és ásványianyag-forrás

(A-provitamin, K-vitamin stb.).

Reumás megbetegedéseknél hatásos. A spenóthoz és a sóskához hasonlóan kiváló főzelék készíthető belőle.

Biotermesztésben kivonatát gombás betegségek és rovarok elleni védekezésnél használják.

Nyári képkavalkád

Szerkesztők: Farkasné Bánhidi Zsuzsanna, Hunyadiné Dombovári Éva,

Jurásekné Pfluger Éva, Ligetiné Vass Éva, Molnár Sándorné

Felelős kiadó: Kollár Károly polgármester

Nyomdai munka: Táltos Nyomda, Győr - **Tördelés:** Kollár Gábor János - **ISSN** 2062-9303